
FOLKETINGET

Europaudvalget, Arbejdsmarkedsudvalget, Erhvervsudvalget, Sundhedsudvalget, Uddannelsesudvalget, Videnskabsudvalget
EU-konsulenten

EU-note

Til: Udvalgets medlemmer og stedfortrædere

Dato: 14. juli 2011

Grøn bog om modernisering af direktivet om gensidig anerkendelse af erhvervs-mæssige kvalifikationer

Sammenfatning

Kommissionen har udsendt en grøn bog med en række forslag til en modernisering af direktivet om gensidig anerkendelse mellem EU's medlemslande af erhvervs-mæssige kvalifikationer. Denne modernisering er et af Kommissionens forslag ifm. relanceringen af det Indre Marked. Kommissionen ønsker at gøre det lettere både for EU-borgere og for tredjelandsborgere at få anerkendt deres kvalifikationer i EU's medlemslande, når de søger arbejde eller sælger tjenesteydelser på tværs af grænserne. Indførelse af et europæisk erhvervspas er et af forslagene.

Som optakt til denne grøn bog afgav en række fagudvalg og Europaudvalget i september 2010 et høringssvar til Europa-Parlamentet om implementeringen af det nuværende anerkendelsesdirektiv i Danmark. Høringssvarets frist for grønbogen er 20. september 2011.

Kommissionen har udsendt en grønbog om en modernisering af direktivet om gensidig anerkendelse mellem EU's medlemslande af erhvervsmæssige kvalifikationer, også kaldet anerkendelsesdirektivet. Kommissionen ønsker at gøre det lettere både for EU-borgere og for tredjelandsborgere at få anerkendt deres kvalifikationer i EU's medlemslande, når de søger arbejde eller sælger tjenesteydelser på tværs af grænserne. Der er i grønbogen fokus på at gøre det lettere udøve lovregulerede erhverv, dvs. erhverv der kræver en form for autorisation. Kommissionens ønske om at gøre det lettere at tage sine erhvervsmæssige kvalifikationer med over grænserne og få dem anerkendt i EU's medlemslande handler om at øge mobiliteten i EU, så arbejdskraft og tjenesteydelser lettere kan søge hen, hvor udbuddet er. F.eks. anslås det, at der frem mod år 2020 vil mangle ca. 1 mio. sundhedsfaglige personer i EU.

Anerkendelsesdirektivet og det indre marked

En ændring af anerkendelsesdirektivet indgår som en af de 12 "løftestænger", som Kommissionen har prioriteret i forbindelse med relanceringen af det indre marked¹. Kommissionen vil bl.a. på basis af de høringssvar, der kommer til grønbogen, komme med et lovgivningsforslag til en modernisering af anerkendelsesdirektivet i slutningen af 2011.

Kommissionens mål er, at en ændring af anerkendelsesdirektivet fører til klare og enkle regler for anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer. Samtidig skal reglerne sikre en høj kvalitet i tjenesteydelserne, uden at de bliver en hindring for mobiliteten.

På EU-plan findes der i øjeblikket omkring 4700 lovregulerede erhverv, fordelt i 800 erhvervsgrupper. Mange erhverv er kun lovreguleret i en eller få medlemsstater, og graden af regulering er meget forskellig fra medlemsland til medlemsland. I Danmark er omkring 120 erhverv reguleret ved lov².

¹ Se Akten for det indre marked - [Tolv løftestænger til at skabe vækst og øget tillid - "Sammen om fornyet vækst" KOM \(2011\) 206](#)

² En liste over lovregulerede erhverv i Danmark kan findes på Styrelsen for International Uddannelse: <http://www.iu.dk/anerkendelse/lovregulerede-erhverv-autorisation/erhvervene>

Det nuværende anerkendelsesdirektiv

Anerkendelsesdirektivet er et bindende retsinstrument, som har til formål at sikre medlemslandenes statsborgere ret til at udøve lovregulerede erhverv som selvstændig eller lønmodtager i et andet medlemsland end det, hvor de har opnået deres erhvervsmæssige kvalifikationer (modtagerlandet).

For visse erhvervsmæssige kvalifikationer, især inden for områderne sundhed, arkitektur, håndværksfag, handel og industri, gælder der i dag *automatisk anerkendelse*. Dvs. at der er vedtaget en minimumsharmonisering af uddannelserne på EU plan, så en uddannelse fra et medlemsland automatisk anerkendes i et andet. Uddannelser omfattet af automatisk anerkendelse er bl.a.: læge-, tandlæge-, sygeplejerske-, jordmoder-, farmaceut-, dyrlæge- og arkitekt erhvervet.

For andre erhverv er der blevet indført et princip om *gensidig anerkendelse* på grundlag af en *generel ordning*. På EU plan anvendes ordningen på omkring 750 lovregulerede erhverv. Den generelle ordning sikrer ikke en umiddelbar automatisk anerkendelse af kvalifikationer. I stedet vurderes kvalifikationer fra sag til sag, og et medlemsland kan pålægge en person med kvalifikationer fra et andet land udligningsforanstaltninger (dvs. en test eller en prøvetid), før denne kan udøve sit erhverv eller sælge sin tjenesteydelse i modtagerlandet.

I 2005 blev disse regler suppleret med et nyt system for at lette *midlertidig mobilitet*. I henhold til denne nye ordning har en erhvervsudøver, som ønsker at levere tjenesteydelser på midlertidig basis, mens denne stadig er etableret i hjemlandet, ikke nogen forpligtelse til at gennemgå en formel anerkendelsesprocedure i modtagerlandet. Medlemslandene kan kun kræve, at der fremsendes en forudgående anmeldelse understøttet af en række dokumenter til modtagerlandets myndighed. Et betydeligt antal medlemsstater gør omfattende brug af denne model.

Hvordan ønskes direktivet moderniseret?

Grønbogen spørger høringsparterne om følgende forslag til moderniseringer af det eksisterende anerkendelsesdirektiv:

- **Indførelse af et europæisk erhvervspas.** Et sådant pas skal vise, hvilke erhvervsmæssige kvalifikationer en person har opnået. Formålet er at flytte nogle af dokumentationskravene fra den en-

kelte udøver af et erhverv til myndighederne i medlemslandene. Passet skal udstedes i det land, hvor de erhvervsmæssige kvalifikationer er erhvervet (afgangslandet eller hjemlandet), og disse kvalifikationer skal så anerkendes i det land, hvortil personen med erhvervspasset ønsker at udøve sit erhverv eller sælge sin tjenesteydelse (modtagerlandet eller værtslandet). Det betyder, at det i mindre grad end tidligere er modtagerlandet, der skal tjekke oplysninger om en persons erhvervsmæssige kvalifikationer. Dog kan de enkelte medlemslande stadig stille krav om yderligere kvalifikationer end dem, som er oplyst i passet. Men det er en tydeliggørelse af, hvilke kvalifikationer en person har, og skulle derfor føre til en hurtigere anerkendelsesproces for indehaveren af erhvervspasset. Desuden lægger det en større del af arbejdet med verificering af oplysninger (eksamensbeviser mv.) på hjemlandet, der også skal gøre disse oplysninger tilgængelige for myndigheder i modtagerlandet. Passet skal være frivilligt.

- For bl.a. at understøtte erhvervspasset skal det være **obligatorisk for medlemslandene at bruge IMI-systemet** (Indre Marked Informationssystemet). IMI er en fælles database med oplysninger, bl.a. om hvorvidt en tjenesteyder er lovligt etableret i hjemlandet og om tjenesteyderen har været idømt f.eks. faglige disciplinære eller strafferetlige sanktioner. IMI foreslås brugt til obligatorisk udveksling af advarsler om sundhedspersonale, hvilket ikke sker systematisk i dag. IMI kunne ifm. passet blive brugt som "back office" for samarbejdet mellem de ansvarlige myndigheder i medlemslandene. Dette vil kræve, at alle myndigheder, som udsteder og verificerer passet, er registreret hos IMI og kan kommunikere med hinanden, hvis de har spørgsmål.
- Det foreslås også at give **bedre adgang til information og indføre e-forvaltning ved, at hvert medlemsland skal stille et centralt onlineadgangssted** til rådighed med komplette oplysninger om ansvarlige myndigheder og dokumentkrav vedrørende anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer. Desuden skal de centrale onlineadgangssteder kunne tilbyde erhvervsudøverne mulighed for online at gennemføre alle de procedurer, der vedrører anerkendelsen af kvalifikationer.

- **Indførelse af fælles platforme for erhverv, som ikke er omfattet af automatisk anerkendelse.** Formålet med disse platforme ville være at gøre udligningsforanstaltninger (en test eller en prøvetid) overflødige ved at faglige sammenslutninger og medlemslande bliver enige om, hvad der skal til af kvalifikationer, for at et erhverv kan udføres i de lande, der nu deltager i platformen. Forslaget i grønbogen er, at der skal min. 9 medlemslande til at oprette en platform.

- **Lettelse af midlertidig mobilitet** - For erhvervsudøvere, som ønsker at levere tjenesteydelser på midlertidig basis, kunne et erhvervspas i nogle tilfælde træde i stedet for de administrative dokumenter, som understøtter den anmeldelse, der skal indgives forud, og som de fleste medlemsstater kræver. En e-mail, hvoraf erhvervsudøverens erhvervspasnummer fremgår, ville måske være nok. Indehaveren af erhvervspasset kunne endda være helt fritaget for systemet med forud indgivet anmeldelse, fordi erhvervspasset med de nødvendige oplysninger ville være tilstrækkeligt.

- **Åbning af den generelle ordning** – Artikel 11 i anerkendelsesdirektivet fastsætter fire kvalifikationsniveauer, som en uddannelse kan placeres i. Når en person ansøger om anerkendelse af sine kvalifikationer til et erhverv under den generelle ordning, skal et medlemsland bruge disse niveauer for at bestemme, om ansøgeren kan drage fordel af direktivet. Hvis der er en forskel på mindst to niveauer mellem erhvervsudøverens kvalifikationer og de kvalifikationer, som kræves i værtsmedlemslandet, finder direktivet ikke anvendelse i dag. Kommissionen foreslår artikel 11 slettet, og i stedet lade det være op til medlemslandene at skønne kvalifikationer i hver enkelt sag. Et erhvervspas kunne hjælpe med at nedbringe ventetiden på anerkendelse af kvalifikationer fra de fire måneder, det er tilladt i direktivet i dag til f.eks. højst en måned, fordi modtagerlandet ikke behøver at verificere en del oplysninger, da denne opgave ligger hos hjemlandet.

- **Modernisering af automatisk anerkendelse af kvalifikationer.** Her foreslår Kommissionen en række tiltag, der skal gøre det lettere at ændre kravene i direktivet fremover i takt med, at uddannelser ændrer sig. Derudover foreslås forenkling af den måde, man i dag sammenligner de uddannelser på, der er omfattet af

automatisk anerkendelse, og et krav om, at medlemslandene skal meddele nye uddannelser og titler til Kommissionen, så snart en uddannelse akkrediteres. Et erhvervspas kunne hjælpe med at nedbringe ventetiden på automatisk anerkendelse af kvalifikationer fra de tre måneder, det er tilladt i direktivet i dag til f.eks. to uger, fordi modtagerlandet ikke behøver at verificere en del oplysninger, da denne opgave ligger hos hjemlandet.

- **Lettere anerkendelse af kvalifikationer fra tredjelande.** Anerkendelsesdirektivet finder hovedsagelig anvendelse på EU-borgere med kvalifikationer fra et EU-medlemsland, men også EU-borgere med kvalifikationer, som er erhvervet uden for EU (f.eks. et eksamensbevis fra Canada eller Kina) kan bruge direktivet, hvis kvalifikationer allerede er anerkendt i en medlemsstat, og den pågældende EU-borger også har erhvervet tre års erhvervs erfaring i ovennævnte medlemsstat. Dette fremgår af artikel 3, stk. 3 i direktivet. Forslaget i grønbogen er, at gøre det lettere at få anerkendt kvalifikationer erhvervet i tredjelande, f.eks. ved at nedsætte antallet af år med erhvervs erfaring. Grønbogen foreslår også, at visse borgere fra tredjelande, som har rettigheder i henhold til europæisk lov: familiemedlemmer af EU-borgere, fastboende udlændinge, flygtninge og indehavere af et blå EU-kort behandles på samme måde som EU-borgere med hensyn til anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer.

Hvad spørger grønbogen om?

Grønbogen indeholder 24 spørgsmål, som høringsparterne bliver bedt om at forholde sig til. Af de 24 kan bl.a. nævnes:

Spørgsmål om erhvervspasset:

Spørgsmål 1: Har du nogen kommentarer til de kompetente myndigheders roller i EU-afgangsstaten og den modtagende medlemsstat?

Spørgsmål 2: Er du enig i, at et erhvervspas kunne have følgende virkninger, afhængigt af pasindehaverens mål?

a) Pasindehaveren flytter midlertidigt (midlertidig mobilitet):

Model 1: Passet ville gøre den anmeldelse, som medlemsstaterne aktuelt kan kræve i henhold til artikel 7 i direktivet, overflødig.

Model 2: Anmeldelsesordningen bibeholdes, men passet kan fremvises i stedet for eventuelle medfølgende dokumenter.

- b) Pasindehaveren ansøger om automatisk anerkendelse af sine kvalifikationer: fremvisning af passet ville fremskynde anerkendelsesproceduren (modtagende medlemsstat skal træffe en beslutning inden for to uger i stedet for tre måneder).
- c) Pasindehaveren ansøger om anerkendelse af sine kvalifikationer, som ikke er underlagt automatisk anerkendelse (generel ordning): Fremvisning af passet ville fremskynde anerkendelsesproceduren (modtagende medlemsstat skal træffe en beslutning inden for én måned i stedet for fire måneder).

Spørgsmål om proportionalitet i de krav, som medlemslandene sætter for at en person kan udøve lovregulerede erhverv:

Spørgsmål 5: Kender du lovregulerede erhverv, hvor EU-borgere reelt kunne stå i en situation, hvor de skal gennemføre en uddannelse forfra? Beskriv erhvervet, kvalifikationerne og hvorfor dette ikke ville være forsvarligt.

Spørgsmål om bedre adgang til oplysninger om anerkendelse af kvalifikationer:

Spørgsmål 6: Ville du støtte en forpligtelse for medlemsstaterne til at sikre, at oplysninger om de kompetente myndigheder og de krævede dokumenter til anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer er tilgængelige via et centralt online-adgangspunkt i hver medlemsstat? Ville du støtte en forpligtelse til at muliggøre online-gennemførelse af anerkendelsesprocedurer for alle erhvervsudøvere?

Spørgsmål om åbning af den generelle ordning:

Spørgsmål 9: Ville du støtte sletningen af klassifikationen i artikel 11 (og i stedet skønne kvalifikationer i hver enkelt sag)?

Spørgsmål om obligatorisk brug af IMI:

Spørgsmål 12: Hvilken af de to modeller for indførelse af en advarselsordning for sundhedsfaglige personer inden for IMI-systemet foretrækker du?

Model 1: Udvidelse af advarselsordningen som foreskrevet i servicedirektivet til alle erhvervsudøvere, herunder sundhedsfaglige personer? Den medlemsstat, der først udsender advarslen, beslutter, til hvilke andre medlemsstater advarslen skal udsendes.

Model 2: Indførelse af den bredere og strengere advarselsforpligtelse for medlemsstaterne til straks at advare alle andre medlemsstater, hvis en sundhedsfaglig person ikke længere har tilladelse til at praktisere på grund af en disciplinær sanktion? Den medlemsstat, der først udsender advarslen, er forpligtet til at rette hver advarsel til alle andre medlemsstater.

Spørgsmål om automatisk anerkendelse:

Spørgsmål 17: Er du enig i, at medlemsstater skal give underretning, så snart et nyt uddannelsesprogram godkendes? Ville du støtte en forpligtelse for medlemsstaterne til at forelægge en rapport for Kommissionen om overholdelse af direktivet for hvert uddannelsesprogram, som fører til erhvervelse af en titel, som er meddelt Kommissionen? Bør medlemsstaterne udpege en national overholdelsesfunktion til dette formål?

Spørgsmål om anerkendelse af kvalifikationer fra tredjelande:

Spørgsmål 24:

Skønner du det nødvendigt at foretage justeringer af behandlingen af EU-borgere med kvalifikationer fra tredjeland i henhold til direktivet, f.eks. ved at reducere treårsreglen i artikel 3, stk. 3? Ville du påskønne en sådan justering også for tredjelandsborgere, herunder også dem, der falder ind under den europæiske naboskabspolitik, som drager fordel af en ligebehandlingsbestemmelse i henhold til europæisk lovgivning?

Regeringens input til grønbogen

Regeringen har afgivet et høringssvar til Kommissionen forud for lanceringen af grønbogen³. Regeringen holdning er, at adgangen til information om anerkendelsen af erhvervsmæssige kvalifikationer og de administrative arbejdsgange skal lettes. F.eks. kan sammenhængen med servicedirektivet beskrives bedre, og det kan overvejes om de kvikskrænker, der er indført ifm. servicedirektivet også kan anvendes sammen med Indre Markeds Informationssystemet (IMI).

Ift. erhvervspasset understreger regeringen, at den ikke kan tage detaljeret stilling til spørgsmålet om indførelse af et erhvervspas, før der foreligger mere information om, hvordan et sådant pas kan udformes, særligt i forhold til hvorvidt passet skal have bindende virkning eller blot være vejledende. Der lægges dog vægt på, at et sådant pas udvikles, så det er brugbart og tilfører reel merværdi for borgerne. Desuden lægges der vægt på, at de administrative og økonomiske omkostninger ved etableringen afdækkes og at de eksisterende redskaber, f.eks. IMI tænkes ind i udarbejdelsen af passet.

Udtalelse fra Folketinget til Europa-Parlamentet

Som oplæg til revisionen af anerkendelsesdirektivet afgav Europaudvalget, Arbejdsmarkedsudvalget, Erhvervsudvalget, Sundhedsudvalget, Uddannelsesudvalget og Videnskabsudvalget i september 2010 et høringssvar til det ansvarlige udvalg i Europa-Parlamentet om implementeringen af anerkendelsesdirektivet i Danmark⁴.

Høringsfristen for grønbogen er 20. september 2011.

Med venlig hilsen

Iben Tybjærg Schacke
(3694)

³ Se [Europaudvalget 2010-2011 EUU alm. del – bilag 355](#)

⁴ Se [Europaudvalget 2009-2010 EUU alm. del – bilag 567](#)